

Homília v Kostole sv. Rodiny, Bratislava – Petržalka, 20.9.2026

Milí bratia a sestry, dnešné evanjelium nás privádza do vinice. Ježiš rozpráva o hospodárovi, ktorý vychádza skoro ráno, aby najal robotníkov, potom vychádza znovu o deviatej, na poludnie, popoludní a napokon ešte raz takmer už na konci pracovného dňa. A večer, keď príde čas odmeny, dostanú všetci rovnakú mzdu. Tí, ktorí pracovali od rána, sa začnú búriť: „Títo poslední pracovali iba hodinu, a urobil si ich rovnými nám, čo sme znášali bremeno dňa a horúčosť.“ Na prvé počutie im možno aj rozumieme. Ved' oni pracovali dlhšie, viac sa unavili, znášali horúčavu, zatiaľ čo tí poslední prišli až na konci. Lenže Ježiš nám nerozpráva príbeh o pracovnom práve ani o spravodlivom odmeňovaní. Rozpráva nám o Bohu. O jeho srdci. O jeho добрôte. A zároveň nám ukazuje, čo sa veľmi ľahko môže stať s ľudským srdcom.

Aj samotná vinica má v tomto podobenstve hlboký význam. Pre nás je to jednoducho miesto práce. Pre Ježišových poslucháčov však bola vinica obrazom celých dejín Božej starostlivosti o svoj ľud. Prorok Izaiáš hovorí o vinici, ktorú Boh vysadil, okopal, očistil od kameňov, postavil v nej vežu a s láskou sa o ňu staral. A potom povie: „Vinicou Pána zástupov je dom Izraela.“ Aj žalmista spomína vinič, ktorý Boh vyviedol z Egypta a vysadil v zaslúbenej krajine. Keď teda Ježiš hovorí o hospodárovi, ktorý povoláva robotníkov do svojej vinice, hovorí o Bohu, ktorý pozýva človeka vstúpiť do svojho diela, do svojho ľudu, do svojich dejín. A to je prvá dôležitá vec, ktorú si možno niekedy málo uvedomujeme: už to, že môžeme byť v Božej vinici, je dar. Môžeme poznať Krista, môžeme počúvať jeho slovo, môžeme prijímať sviatosti, môžeme patriť do spoločenstva Cirkvi, môžeme konať dobro. To nie je trest ani nevýhoda. To je milosť.

Prvý silný odkaz dnešného evanjelia preto znie: **Pre Boha nikdy nie je neskoro.** Hospodár vychádza znova a znova. Neuspokojí sa s tým, že ráno našiel niekoľkých robotníkov. Vychádza aj neskôr, akoby sa nechcel zmieriť s tým, že ešte niekto stojí mimo. A napokon vychádza dokonca aj hodinu, keď už zostáva len krátky čas do konca pracovného dňa. Z ekonomického hľadiska to takmer nedáva zmysel. Z pohľadu evanjelia to však dáva dokonalý zmysel: Boh sa človeka nevzdáva. Niektorí odpovedia na Božie volanie skoro, iní až po rokoch. Niektorí objavia vieru v mladosti, iní až po bolestnej skúsenosti, po páde, po strate, po sklamaní. Niektorí sa vrátia k Bohu po dlhom čase, keď už aj sám o sebe pochybuje. A predsa Boh stále vychádza. Boh stále hľadá. Boh stále volá. Preto možno dnes niekto potrebuje počuť práve túto vetu: **Pre Boha nikdy nie je neskoro.** Možno si myslíš, že si premárnil príliš veľa času, že si urobil priveľa chýb, že už nemá zmysel začať odznova. Evanjelium ti hovorí: ešte nie je neskoro. Boh ešte stále prichádza na tvoje námestie a hovorí: „Pod' aj ty do mojej vinice.“

A práve pri tých posledných robotníkoch je jedna veta, ktorá ma veľmi oslovuje. Keď sa ich hospodár pýta: „Prečo tu stojíte celý deň nečinne?“, oni odpovedajú: „**Pretože nás nikto nenajal.**“ Všimnime si to. Oni nepovedia: „Nechcelo sa nám pracovať.“ Nepovedia:

„Prišli sme neskoro.“ Hovoria: „Nikto nás nenajal.“ Možno tam stáli už od rána. Čakali. Videli, ako si iných niekto vybral, ako odchádzali do práce, a oni zostávali. Možno celý deň čakali na jednu jednoduchú vetu: „Pod' aj ty.“ A hospodár k nim napokon príde. Aj v tej poslednej hodine. Aj keď o nich nikto nestál. To je nádherný obraz Boha, ktorý vidí aj človeka, ktorého si iní nevšimli.

Toto je veľmi dôležitá výzva aj pre Cirkev dnes. Možno sú okolo nás ľudia, ktorí nie sú ďaleko preto, že by nechceli patriť Bohu, ale preto, že ich nikto neoslovil. Nikto ich nepozval. Nikto im nepovedal, že aj oni majú miesto. Niekto možno čaká pri našej rodine, pri našej farnosti, pri našom spoločenstve, a potrebuje jediné: aby si ho niekto všimol. Aby mu niekto povedal: „Aj s tebou sa počíta. Aj ty môžeš prísť. Aj ty máš svoje miesto.“ Preto Cirkev nemôže byť spoločenstvom, ktoré iba čaká, kto príde. Má byť Cirkvou, ktorá vychádza. Tak ako hospodár. Vychádza k tým, ktorí zostali bokom, k tým, ktorí sa hanbia prísť, k tým, ktorí sa cítia nehodní, k tým, ktorých už možno všetci odpísali. A hovorí im: **„Pod' aj ty. Boh s tebou počíta.“** Niekedy človek nie je posledný preto, že by bol horší. Je posledný iba preto, že ho doteraz nikto nepozval.

Práve dnes, keď sa popoludní v Bratislave uskutoční Národný pochod za život, môžeme túto vetu evanjelia počuť ešte hlbšie: pre Boha nie je nijaký ľudský život prehliadnuteľný, zbytočný ani bez hodnoty. Každý človek, od svojho začiatku až po prirodzený koniec života, nesie dôstojnosť, ktorú mu nedáva spoločnosť ani okolnosti, ale sám Boh. Aj preto chceme pokojne a radostne dosvedčiť, že život je dar, ktorý si zasluhuje prijatie, ochranu a lásku.

Druhá veľká myšlienka dnešného evanjelia znie: **Nepozeraj, čo dostal druhý. Pozri, čo Boh dal tebe.** Prví robotníci dostali presne to, na čom sa s hospodárom dohodli. Nikto im nekrivdil. Nikto ich neoklamal. Problém vznikol až vtedy, keď videli, čo dostali ostatní. Dovtedy im ich denár stačil. Keď však zbadali rovnaký denár v rukách tých, ktorí prišli neskôr, zrazu im ich vlastná odmena pripadala malá. A to je veľmi presný obraz ľudského srdca. Človek môže byť spokojný so svojím životom dovtedy, kým nezačne porovnávať. Má rodinu, zdravie, prácu, domov, blízkych, schopnosti, no potom začne pozeráť na to, čo má niekto iný, a zrazu sa mu jeho vlastný život zdá chudobný. Porovnávanie má zvláštnu moc: dokáže zmeniť vďačnosť na nespokojnosť.

Dnešná doba nás navyše k porovnávaniu veľmi ľahko vedie. Každý deň vidíme cudzie úspechy, cudzie dovolenky, cudzie domy, cudzie rodiny, cudzie kariéry. A človek môže veľmi rýchlo zabudnúť na svoj vlastný denár, na svoje vlastné dary. Preto by sme si namiesto otázky: „Prečo on má viac?“ mali častejšie položiť inú otázku: **„Za čo môžem dnes poďakovať ja?“** Za koho vo svojom živote ďakujem? Kedy ma Boh podržal? Kto mi odpustil? Kto mi pomohol? Vďačný človek nie je ten, kto má všetko. Vďačný človek je ten, kto dokáže vidieť dar.

Napokon prichádzame k tretej, možno najťažšej myšlienke dnešného evanjelia: **Božie milosrdenstvo nie je iba pre mňa.** Prví robotníci povedia hospodárovi veľmi silnú vetu: „Urobil si ich rovnými nám.“ Práve tu sa ukazuje ich skutočný problém. Nie je to iba počet hodín. Nie je to iba výška mzdy. Bolí ich, že hospodár bol dobrý aj k tým posledným. Akoby hovorili: „My sme si to zaslúžili viac.“ A hospodár im odpovedá: „Priateľu, nekriď ti.“ A potom položí otázku, ktorá ide priamo do nášho srdca: **„Je tvoje oko zlé preto, že ja som dobrý?“**

Nie je až také ťažké veriť v Božie milosrdenstvo, keď ho potrebujem ja. Keď padnem ja, chcem, aby bol Boh trpezlivý. Keď sa pomýlim ja, túžim po odpustení. Keď ja potrebujem druhú šancu, som veľmi rád, že Boh je milosrdný. Ale čo keď je rovnako dobrý aj k človeku, ktorý mi ublížil? Čo keď odpustí tomu, koho ja ešte stále odsudzujem? Čo keď prijme toho, koho by som ja najradšej nechal stáť mimo vinice? Práve tam sa ukazuje, či sme pochopili evanjelium. Božie milosrdenstvo nie je súkromný majetok. Nie je iba pre mňa. Je aj pre druhého. Aj pre toho, kto prišiel neskoro. Aj pre toho, kto veľa pokazil. Aj pre toho, kto sa vracia po rokoch. Aj pre človeka, nad ktorým už všetci možno zlomili palicu.

To neznamená, že Boh nerozlišuje medzi dobrom a zlom. Neznamená to, že na našich skutkoch nezáleží. Hospodár sám hovorí: „Nekriď ti.“ Boh je spravodlivý. Ale jeho spravodlivosť nie je chladnou matematikou. Je preniknutá dobrotou. A možno práve preto je Božia dobrota pre nás niekedy taká náročná: lebo Boh je dobrý aj tam, kde by sme my už dobrí byť nechceli.

Milí bratia a sestry, dnešné evanjelium nám teda zanecháva tri veľmi jednoduché, ale silné odkazy. **Pre Boha nikdy nie je neskoro.** Boh vychádza aj o jedenástej hodine. **Nepozerať, čo dostal druhý. Pozri, čo Boh dal tebe.** Porovnávanie berie radosť, vďačnosť ju vracia. A napokon: **Božie milosrdenstvo nie je iba pre mňa.** Ak som zakúsil Božiu dobrotu, mal by som sa vedieť tešiť aj z toho, že ju zakúsi niekto druhý.

A všetky tieto myšlienky spája ešte jedna jednoduchá pravda: **vinica patrí Bohu.** On je hospodár. On vychádza. On hľadá. On odmeňuje. On je dobrý. My sme tí, ktorí mali milosť byť pozvaní. Preto prosme dnes o srdce, ktoré vie odpovedať na Božie volanie, o oči, ktoré si všimnú človeka, ktorého iní prehliadli, a o takú vďačnosť, ktorá sa nebude trápiť tým, čo dostal druhý. Prosme, aby sme na Slovensku boli Cirkvou, ktorá vychádza a pozýva, Cirkvou, ktorá neodpisuje, Cirkvou, ktorá dokáže každému človeku povedať: **„Pod’ aj ty. Aj pre teba je vo vinici miesto.“** Lebo pre Boha nikdy nie je neskoro. A v jeho vinici nie je nikto zbytočný. Amen.